

מסורת הש"ס

(א) לעיל ט: ק"א: ק"ב. פסחים ע"ג. (ב) ז"ל היה טהור מלח ועמל תפל מותר וי"א בתוספתא מרומות ר"ע וכן בתוס' ברכות לא: ד"ה א"כ. (ג) וי"א הרי"ף והרא"ש. (ד) אביעזר לאו האויל ואביעזר דס בוצרים מי שרי למיכל מינה בלחמא לא לא ויש חילוק לענין דינא בין הגירסאות וביי"צ סי' סו (ד"ה השו"ב). (ה) לעיל קד"ה. (ו) שבת ק"ה. (ז) ויקרא ט"ז. (ח) לעיל פ"א. (ט) בכתובות פ"י מ"ח. (י) ז"ל אין לאסור.

תורה אור השל"ה

- ראשית בבבוי אדמקת תבאי בית יי אלהיה לא תבשל גדי בקרב אמו.
- לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה לך אלהיך לא תבשל גדי בקרב אמו.
- דברים יד כא. וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו הערלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה: בראשית לח כ

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה אכל אין וי' ד"כ. (ב) תוס' ד"ה אין וי' ובלעו דס:

זעוי רש"י

שלמ"א ו"א ש"י יימ"א. מלח הסלעאנטור"ל [אנטור"ל]. שומן העיסים טבח"א. [טבח"א]. הלחלות.

מוסף רש"י

מליח הרי הוא ברותח וכבוש הרי הוא כמבושל. ר"ה לעיל ט: ב. אלא ע"ג כלי מנוקב. לפי שהס היולא נשאר בכלי וחוץ ונבלע בשר (ועי' ק"ב). נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר בלחמות פסוק עזמו לא תבשל בלח משמע לא האסור משום נבלה טיהר צו איסור בשר בחלב (שבת ק"ה).

כל הבשר פרק שמיני חולין

ק"ג.

עין משפט
נר מצוה

צ"א א מ"י פ"י מהל' מלכות אסורות הל' יועי' בהשגות ובמ"מ סמך לאוין קל' טו"ד סי' ט: צ"ב ב מ"י שם טו"ש"ע שם ספי"א: צ"ה ד מ"י שם הל' י"א טו"ש"ע שם ספי"א: צ"ו ה מ"י שם הל' י"א סמך שם טו"ש"ע י"ד סי' ע"ה ספי"א: צ"ז ו מ"י שם הל' י"א סמך שם טו"ש"ע י"ד סי' ט: ספי"א: צ"ח ז מ"י זל' נמל' ברמב"ם וסמך שם טו"ש"ע י"ד סי' ע"ה ספי"א: צ"ט ח מ"י שם הל' ט וי' צ"ח מ"י וצמיה סמך שם טו"ש"ע י"ד סי' ט: ספי"א: ק"א ב מ"י שם הל' ד טו"ש"ע שם:

שיטה מקובצת

[א] פורשי מקפשי. ג"ב ע"י חוס' בכורות דף ל"א ע"ב:

רבינו גרשום

שהיה טהור מליח וטמא תפל. כלומר טמא שאינו מלוח שטמא יוצא ציר ומתפל אינו יוצא ציר: טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור. כלומר תפל בולע הא שניהם מלוחין שרי דאינו בולע: הא דחללי בי טבחה. כלומר מליח ומדיח. הא דלא חללי בי טבחה מדיח ומליח ומדיח ומה לשון חללי ורחצין כדמרתגם וירחץ את הקרב וחללי ית גוא: מלח ליה מלח לאתא. כלומר מלח ליה מילחא גסה ומניח המלח שעה בתוך הבשר שירצא הדם ואח"כ מנפץ ליה למלח בהדי דם ולא בעי הדחה אחריית: הדרא דכנתא אלו הדקין אבל כנתא עצמה ששמו. אַנְטִיגִילִי בעצ"ז בו מחזיקים דם וצריך למלחו יפה ולהדווחו יפה: דאי בעי למיכל מיניה אומצא אסור. כלומר עד שיריחנו וימלחנו: ואסור בהנאה. כלומר ואפי' להשליכו לכלבו: מנתי מילי. דכל בשר בכל מיני חלב אסור אפי' ולא חזינן בקרא אלא גדי:

וְלִימָא לִיה מִדְשִׁמוּאֵל. א"ע"ג דכרייתא עדיפא דכרייתא לחוד לא סגי אלא מכח מילתיה דשמואל דמיימי בהמה אכל דשמואל לחוד סגי ומשני הוה אמינא הני מילי דמן וכאן אין שייך לאסור משום דמשרק שריק או כבולעו כך פולטו: **מאי לאו שניהם מלוחין.** אלא לאו גרסינן וס"מ דליין מותר דהא משנה שלמה היא (ט) במסכת ע"ז (דף לה) דג טמא יציר אסור וצויפא דהך דכרייתא נמי קמני טמא מליח וטהור תפל אסור: **מהו"ר מ"ה וטמא תפל מותר.** גבי מליח כרותח לא שייך לא עילאה גזר ולא תמאה גזר ואפילו קליפא לא צעי א"ע"ג דאמרין (פסחים דף ע"ו). גבי עילאה ותמאה אדמיקר ליה צלע ויש ללמוד מכאן דא"י להגעיל דפוס גזינות ועודי כוכבים ומותר לעשות בהם גזינות לישראל ולמולקן בתוכן דהוי כמו טהור מליח ועמל תפל דאין שייך מליחה בעץ ולא נעשה עץ רותח ע"י מליחה ומעשים בכל יום דמלח בקערה שמשתמשין בה צמר לוקחים ממנו לתת ממנו צחלז והמחמיר תבא עליו דכסה: **אין מחזיקין דם בבני מעיים.** אלאסור מטעם זה למלוח בני מעיים עם שאר צמר משום דלא טרידי לפלוט (ו) דצלעי דם כמו דגים דהכל דם משרק שריק אכל דגים רפו קרמייהו דכפ"י לעיל (דף ק"ב) ד"ה (דגים) ואין להחיר מטעם שריקה אס' היו שופכין דם על הצמר צעטת עליה דדוקא דם הנפלט נופל עם הצייר ע"י עליה או ע"י מליחה כדאמר לעיל (דף ק"א). דשריק אכל היכא דהוי הדם צעייה לא אשכחן: **אלא** א"ש. ומותר בכל ענין אפי' שמונה השניה על אותה שנמלחה תמלה דכפרישית לעיל: **בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה ב'.** הוא הדין בשר עוף לרצנן דאסור מן הטורה דדוקא ר"ע הוא דאמר היה ועוף אינם מן הטורה ונפקא לן מדדריש לקמן את אסור משום נבלה אסור לצלו בחלב: אלא

אלא י"א שנה אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגזול את הבריות ומבליע דם באברים אביעזר לאו היכי קאמר מכביד את הבשר וגזול את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לירי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ב' ר"ע אומר יחיה ולעוף ובהמה טמאה שנאמר י' לא תבשל גדי בחלב אמו ג' פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ר' רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ל' לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אס' מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא וישלח יהודה את גדי העזים כאן

הני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דם וכגון צלעי שאלנו מנוקב דבשר דפלג דהר צלע: **אכל ציר.** ויעה הוא ולא מיתסר והכל לדם ליכא למיחש דמנוקב הוא (ה) וא"כ כשרה וכשרה נמי: קמ"ל. דציר אסור וציר נוח ליציל הוא: **מאי לאו שניהם מלוחים.** ושמה מינה ציר נמי לא מייביל כל זמן שעוסקים בפליטה: וס"מ ציר מותר לא גרסינן: **ספל.** מצלי מלח דהשתא לא פליט טמא מידי אכל שניהם מלוחים דטמא נמי פליט אסור וכ"ש טמא מליח וטהור תפל: **הא שניהם מלוחים שרי.** דשניהם טרודים בפליטה: רצ הו"א דלא צעי הדחה ברישא דחלליה צי טמא. כל רחילת הצמר מתרגמינן חילול: **מילחא גלגליסא.** מלח גסה שלמי"א: ומנפץ י"ה. למילחא לאחר זמן מפני שהדם צלע בה אכל מלח דקה אין צריך לנפץ שהיא נמכת מעממה: **אין מחזיקין דם.** אין צחוקת דם ליאסר אס' לא נמלחו: **הדרא דכנתא.** דקין שקצי הכנתא אנטרי"ל: **ומעיל.** קצה וכרס ושאר הדקין: **וכרכשא.** שצחי"א. אכל הלז והריאה והכבד וכנתא גופה יש בהן דם ואריצין לימלח: **אלא ל"ש.** ומותר וטעמא דכפרשין לעיל (דף ק"ב) ד"ה ועופות) דכל זמן שטרודים לפלוט אין צולעים וכשנח זה כבר נח זה: **הרי זה מכביד את הצמר.** לפי שצבעת שחיתתה היא טרודה להוציא דם וכשצובר מפרקתה מתוך צרמה אין בה כח להתאחז ולהוציא דם והיא נחה ושוקעת והדם נבלע בצרכיה ומכביד הצמר ונמלח גזול את הצרכיות כשהוא מוכרה צמסקל והדם שוקל: **אביעזר לאו היכי קאמר.** האי ומצליע דם דקמני כוליה חד איסורא הוא וה"ק מכביד את הצמר ונמלח גזול את הצרכיות הוא משום דמצליע דם שם מכביד את משקלה והצלעת דם לפרושי גזול את הצרכיות נקט לה: **הא לדידיה.** דליכא למימר משום גזילה שרי לפי שהוא חוזר ויוצא ע"י מלח: או דינמא לדידיה נמי אסור ומתני' איסורי קחשיו חלל דגזול את הצרכיות ומלח דמצליע דם ושזו אינו יוצא ואוכל דם: **מתני' אינו עובר בלא תעשה.** היא גופה לא אינטיק דהעלאה לאו דאורייתא אלא דיוקא דילה אינטיק למידק מינה הא אוכל עוף צחלז עובר ולאפוקי מדרכי עקיבא דאמר"ט פרט לעופות: **גמ' אינו בא לידי לא תעשה.** כלומר אין לחוש שמה יאכלנו ויעבור עליו דאי נמי אכלי ליה לא עבר: **מתני' מותר לצלע ומותר בהנאה.** דאין צו משום בשר בחלב כדילג בגמרא [ע"ב]. וצאכילה מיהא אסור משום איסור טמאה: **פרט לעוף ויהי ובהמה טמאה.** גדי פרט לעוף שאינו בהמה. דהיה צללז בהמה א"ת קרא יתירא ומפקיע. גדי ולא את בהמה טמאה אכל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה עזמו לא תבשל גדי בחלב אמו דמשמע כל שנהג צו איסור נבלה יש צו משום בשר בחלב: **גמ' מנהי מילי.** דכל בהמה צמסמע: כאן